VILNIAUS UNIVERSITETAS
FILOSOFIJOS FAKULTETAS
PSICHOLOGIJOS INSTITUTAS

Marta Lapukaitė

Kūno vaizdo ryšys su pasitenkinimu romantiniais ir seksualiniais santykiais

Bakalauro darbas

Psichologijos studijų programa

Darbo vadovas: Lekt. Kęstutis Dragūnevičius

Vilnius, 2024

TURINYS

SANTRAUKA ... 3
SUMMARY ... 4
SVARBIAUSIOS SĄVOKOS ... 5
PRATARMĖ ... 6
1. ĮVADAS. ... 7
1.1. Kūno vaizdas ir jo sąsajos su kitais konstruktais ... 7
1.2. Pasitenkinimas romantiniais santykiais ir jo sąsajos su kitais konstruktais ... 8
1.3. Pasitenkinimas seksualiniais santykiais ir jo sąsajos su kitais konstruktais ... 10
1.4. Kūno vaizdo, pasitenkinimo romantiniais santykiais ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais ryšys ... 12
1.4.1. Kūno vaizdo ryšys su pasitenkinimu romantiniais santykiais ... 12
1.4.2. Kūno vaizdo ryšys su pasitenkinimu seksualiniais santykiais ... 13
1.4.3. Pasitenkinimo romantiniais santykiais ryšys su pasitenkinimu seksualiniais santykiais ... 14
1.5. Tyrimo tikslas ir uždaviniai ... 15
2. TYRIMO METODIKA ... 16
2.1. Tyrimo dalyviai ... 16
2.2. Tyrimo instrumentai ... 16
2.3. Tyrimo eiga ... 17
2.4. Duomenų analizė ... 18
3. REZULTATAI ... 19
3.1. Skirtumai tarp moterų ir vyrų kūno vaizdo, pasitenkinimo romantiniais santykiais ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais ... 19
3.2. Kūno vaizdo, pasitenkinimo romantiniais santykiais ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais ryšys ... 19
3.3. Moterų ir vyrų skirtumai tarp kūno vaizdo, pasitenkinimo romantiniais santykiais ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais ryšio ... 20
4. REZULTATŲ APTARIMAS ... 23
IŠVADOS ... 27
LITERATŪRA ... 28
PRIEDAI ... 36
1 priedas. Kreipimasis į tyrimo dalyvius ... 36
2 priedas. Sociodemografiniai anketos klausimai ... 36
3 priedas. Shapiro-Wilk testo rezultatai tyrimo instrumentams ... 37

SANTRAUKA

Kūno vaizdo ryšys su pasitenkinimu romantiniais ir seksualiniais santykiais. Marta Lapukaitė, Vilnius, Vilniaus Universitetas, 2024, 37 p.

Nepasitenkinimas savo kūnu siejamas ne tik su fizinės ar psichikos sveikatos problemomis, bet ir su sunkumais tarpasmeniniuose santykiuose. Tyrimo tikslas – ištirti ryšį tarp pasitenkinimo savo kūnu, pasitenkinimo romantiniais santykiais ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais bei įvertinti skirtumus tarp moterų ir vyrų. Tyrime dalyvavo 200 respondentų, kurių amžius svyruoja nuo 18 iki 30 metų (M = 23,6; SD = 2,83). 158 (79%) tyrimo dalyvės buvo moterys ir 42 (21%) vyrai. Šio koreliacinio tyrimo anketą sudarė sociodemografiniai klausimai, Kūno formos klausimynas *(BSQ-34),* Porų pasitenkinimo indeksas *(CSI-1*6*)* ir Naujoji pasitenkinimo seksualiniais santykiais skalė *(NSSS-S)*. Gauti rezultatai parodė, kad pasitenkinimas savo kūnu, pasitenkinimas romantiniais santykiais ir pasitenkinimas seksualiniais santykiais yra teigiamai susiję tarpusavyje. Moterims pasitenkinimas savo kūnu siejasi pasitenkinimu romantiniais santykiais, o vyrams – ne. Tačiau pasitenkinimo seksualiniais santykiais ryšys su pasitenkinimu savo kūnu ir pasitenkinimu romantiniais santykiais yra stipresnis vyrams nei moterims. Tolesniuose tyrimuose gali būti nagrinėjami ne tik minėtų kintamųjų ryšiai, bet ir jų priežastingumas.

Raktiniai žodžiai: Kūno vaizdas, pasitenkinimas romantiniais santykiais, pasitenkinimas seksualiniais santykiais.

SUMMARY

Linking body image to romantic relationship satisfaction and sexual satisfaction. Marta Lapukaitė, Vilnius, Vilnius University, 2024, 37 p.

Body image dissatisfaction is associated not only with physical or mental health problems, but also with difficulties in interpersonal relationships. The aim of the study is to investigate the relationship between body image, romantic relationship satisfaction and sexual satisfaction and to assess the differences between women and men. The study included 200 participants ranging in age from 18 to 30 years (M = 23.6; SD = 2.83). 158 (79%) study participants were women and 42 (21%) were men. The questionnaire for this correlational study consisted of sociodemographic questions, Body Shape Questionnaire (BSQ-34), Couples Satisfaction Index (CSI-16) and New Sexual Satisfaction Scale (NSSS-S). The obtained results showed that body image, romantic relationship satisfaction and sexual satisfaction are positively related to each other. For women, body satisfaction is associated with romantic relationship satisfaction, but not for men. However, the relationship between sexual satisfaction with body satisfaction and romantic relationship satisfaction is stronger for men than for women. Further research can examine not only the relationships between the mentioned variables, but also causality.

Key words: Body image, romantic relationship satisfaction, sexual satisfaction.

SVARBIAUSIOS SĄVOKOS

Kūno vaizdas – požiūris į savo kūną, jo suvokimas ir su išvaizda susijusi patirtis (Cash, 2002).

Pasitenkinimas romantiniais santykiais – bendras savo santykių vertinimas. Pavyzdžiui, meilės, paramos ir saugumo poreikių ar lūkesčių patenkinimo santykiuose lygis (Gerlach et al., 2018).

Pasitenkinimas seksualiniais santykiais – emocinis atsakas, atsirandantis subjektyviai vertinant teigiamus ir neigiamus seksualinių santykių aspektus (Lawrance & Byers, 1995).

PRATARMĖ

Atsižvelgiant į visuomenės teikiamą svarbą fizinei išvaizdai, kūno vaizdo tema visada lieka aktuali. Tačiau, priklausomai nuo kultūros ir laikmečio, keičiasi standartai, kaip turėtų atrodyti idealus kūnas. Jau prieš tūkstančius metų skulptūros ir kiti meno kūriniai vaizdavo nuogus kūnus ir diktavo tuometinius grožio idealus. Daug vėliau, XX amžiaus pabaigoje, mados žurnalų puslapius užpildė liekni modeliai. Na, o dabar visuomenėje suvokimas, kaip turi atrodyti idealus kūnas, neretai formuojamas socialiniuose tinkluose. Tiek moterys, tiek vyrai gali susidurti su nerealistiškais išvaizdos standartais, kurie yra susiję su moteriškumu ir vyriškumu – stereotipiškai moterys turi būti lieknos ir seksualios, o vyrai – stiprūs ir raumeningi (Murnen & Don, 2012). Zurbriggen ir kiti (2007) teigia, kad liekno kūno idealų egzistavimas gali daryti įtaką nepasitenkinimui kūnu ir valgymo sutrikimų atsiradimui. Tačiau stereotipai, susiję su išvaizda, gali paveikti ne tik psichikos sveikatą. Dion ir kiti (1972) atliktame eksperimente paprašė respondentų įvertinti tikimybę, kad jų suvokimu fiziškai patrauklūs ir nepatrauklūs vyrai ir moterys ras santuokinį partnerį anksti arba išvis susituoks. Šio tyrimo rezultatai parodė, jog respondentų nuomone, patrauklūs asmenys susituoks anksčiau ir turės mažesnę tikimybę likti vieniši. Nenuostabu, jog gali tapti sudėtinga priimti savo kūną ir jį vertinti teigiamai, gyvenant visuomenėje, kurioje stipriai pabrėžiama išvaizdos reikšmė ir jos įtaka gebėjimui kurti laimingus santykius, kurie taip pat yra vienas svarbiausių daugelio žmonių gyvenimo aspektų. Laimingais galima laikyti tokius santykius, kuriais patenkinti abu partneriai (Graham et al., 2011), o pasitenkinimas romantiniais santykiais yra vienas iš pagrindinių elementų, turinčių įtakos bendram pasitenkinimui gyvenimu (Józefacka et al., 2023). Taip pat, pasitenkinimą teikiantys ir stabilūs romantiniai santykiai gali veikti kaip apsauginis fizinės ir psichikos sveikatos veiksnys, todėl yra svarbu suvokti ir tirti veiksnius, kurie gali paveikti romantinių santykių kokybę (Holt-Lunstad et al., 2008). Vienas jų yra pasitenkinimas seksualiniais santykiais (Fallis et al., 2016), kuris taip pat gali būti susijęs su jau anksčiau minėtu kūno vaizdu. Anot Cash (2002), elgesys ir susirūpinimas, susijęs su kūno vaizdu, neretai kyla situacijose, kuriose kūnas demonstruojamas arba yra pagrindinis veiklos (pavyzdžiui, seksualinių santykių) dėmesio objektas.

Taigi, tiek kūno vaizdas, tiek pasitenkinimas romantiniais ir seksualiniais santykiais yra svarbūs daugelio žmonių gyvenime ir gali būti susiję tiek su fizine ar psichikos sveikata, tiek su bendra gerove. Todėl svarbu išsiaiškinti, kokį ryšį minėti konstruktai turi tarpusavyje ir nuo ko dar jie gali priklausyti. Nors panašūs tyrimai egzistuoja, jų rezultatai nevienareikšmiai, ypač lyginant moteris ir vyrus. Taip pat tyrimų šia tema trūksta Lietuvoje. Atsižvelgiant į besiskiriančius kitų tyrimų rezultatus ir tai, jog jie gali skirtis, priklausomai nuo socialinio ir kultūrinio konteksto, šią temą tyrinėti svarbu.

1. ĮVADAS

1.1. Kūno vaizdas ir jo sąsajos su kitais konstruktais

Kūno vaizdo formavimasis yra visą gyvenimą trunkantis procesas, kuriam įtaką daro asmenys, įvairiais žmogaus gyvenimo laikotarpiais atliekantys svarbius vaidmenis jo gyvenime (Tomas-Aragones & Marron, 2016). Pavyzdžiui, Jones (2012) aprašė, jog vis daugėja tyrimų, kurie patvirtina, kad bendraamžiai daro didelę įtaką vaikų kūno vaizdo raidai. Šie įrodymai gauti apibendrinus tyrimus apie panašumo patyrimą ir socializacijos procesus draugystėse, bendraamžių įtaką, suvokto bendraamžių priėmimo svarbą ir norą rasti romantinį partnerį. Taip pat literatūroje minima ir tėvų daroma įtaka kūno vaizdo formavimuisi. Yra įrodymų, jog tėvų komentarai apie vaiko išvaizdą ar svorį gali sietis su jo pasitenkinimu savo kūnu (Rodgers, 2012). Tarp merginų, tėvų komentarai bei raginimas laikytis dietos ar sulieknėti, buvo susiję su didesniu nepasitenkinimu kūnu. Tuo tarpu tarp vaikinų įrodymų yra kiek mažiau, tačiau tėvų komentarai ir skatinimas mesti svorį taip pat buvo susiję su nepasitenkinimu kūnu ir siekiu būti raumeningais. Tačiau Rodgers (2012) taip pat paminėjo ir tai, jog teigiami tėvų komentarai apie vaikų išvaizdą siejami su didesniu vaikų pasitenkinimu savo kūnu. Ryšį tarp tėvų skiriamo dėmesio savo vaikų išvaizdai ir vaikų patiriamos kūno gėdos taip pat atrado Pecini ir kiti (2023), taikydami integruotą trišalio įtakos modelio ir kūno sudaiktinimo teorijos požiūrį trijuose tyrimuose, kuriuose vertino tiek tėvų, tiek vaikų atsakymus. Galiausiai, kūno vaizdo formavimąsi tarpasmeniniai santykiai gali paveikti ne tik vaikystėje, bet ir jau suaugus. Rodgers (2012) teigia, jog gana mažai yra žinoma apie romantinių partnerių daromą įtaką kūno vaizdui, tačiau svorio ar išvaizdos kritika gali egzistuoti tiek pasimatymų stadijoje, tiek jau esant santuokoje ir priklausomai nuo romantinių santykių trukmės, tai gali būti susiję su komentarų sulaukiančio partnerio pasitenkinimu savo kūnu. Egzistuojantį ryšį tarp asmens kūno vaizdo ir romantinio partnerio elgesio patvirtina ir kiti mokslininkai. Buvo atliktas tyrimas, kuriame buvo koduojamos žinutės (tiek verbalinės, tiek neverbalinės), kurias asmenys gauna iš savo partnerių apie savo kūną ir tiriamas jų suvokiamas poveikis kūno vaizdui bei seksualinei gerovei (Goldsmith & Byers, 2016). Tyrimo rezultatai atskleidė, jog teigiamo pobūdžio žinutės (pavyzdžiui, priėmimas, palaikymas, seksualinio potraukio išraiškos) iš romantinio partnerio, sustiprino pasitikėjimą savimi bei savęs priėmimą, o neigiamo pobūdžio žinutės (pavyzdžiui, atstūmimas ar pažeminimas) veikė priešingai. Taigi, įvairaus pobūdžio tarpasmeniniai santykiai gali turėti įtakos asmens kūno vaizdo formavimuisi.

Nepasitenkinimo savo kūnu raida siejama su įvairiais veiksniais, tačiau taip pat plačiai tyrinėjami ne tik kūno vaizdo formavimuisi įtaką darantys veiksniai, bet ir ryšiai su kitais konstruktais ar galimos pasekmės. Kearney-Cooke ir Tieger (2015) teigia, jog žmonės, jaučiantys nepasitenkinimą savo kūnu, taip pat gali turėti ir nemažai kitų problemų, pavyzdžiui, depresijos ar nerimo simptomai, padidėjusi savižudiškų minčių rizika, žema savigarba, įvairios tarpasmeninės problemos,

piktnaudžiavimas alkoholiu ar kitomis psichoaktyviomis medžiagomis, seksualinio potraukio sumažėjimas, stresas ar socialinė izoliacija. Taip pat, nepasitenkinimas kūnu jauname amžiuje yra siejamas su valgymo sutrikimais ateityje (Chen et al., 2023). Problemos, susijusios su kūno vaizdu gali skirtis, priklausomai nuo lyties. Mond ir kitų (2013) atliktame tyrime rasta, jog suaugusių moterų imtyje nepasitenkinimo kūnu lygis yra susijęs su blogesne psichikos sveikata ir psichosocialiniu funkcionavimu, taip pat padidėjusia fizinės sveikatos sutrikimų rizika, net ir kontroliuojant kūno svorį. Daugelis tyrimų rodo, jog moterys yra labiau nepatenkintos savo kūnu, nei vyrai, spekuliuojama, jog taip yra dėl žiniasklaidos pateikiamų išvaizdos standartų, depresijos, patyčių ar įvairių komentarų iš šeimos narių bei kitų faktorių (Paap & Gardner, 2011). Nors tyrimai neretai yra orientuoti į moteris ir jų kūno vaizdą, vyrai taip pat susiduria su problemomis šioje srityje – moterys jaučia spaudimą būti kuo lieknesnės, turėti gražią odą ir plaukus, o vyrai tuo tarpu turi būti kuo raumeningesni, aukštesnio ūgio, turėti vešlius plaukus ant galvos, tačiau nedaug plaukų ant kūno (Tiggemann et al., 2008). Taip pat pasitenkinimas kūnu gali būti susijęs ne tik su lytimi, bet ir su amžiumi. „Tiek jaunesni vyrai, tiek moterys dažniau nei vyresni vyrai ir moterys savęs vertinimą sieja su fizine išvaizda. Jaunesni vyrai skiria daugiau svarbos savo fizinei išvaizdai, o jaunesnės moterys turi daugiau disfunkcinių įsitikinimų, susijusių su išvaizda, tačiau jų subjektyvi gyvenimo kokybė yra geresnė nei vyresnių moterų“ (Miškinytė ir Bagdonas, 2010, p. 99). Taigi, nepasitenkinimas kūnu gali būti susijęs su įvairiomis psichikos sveikatos problemomis ir priklausyti nuo lyties bei amžiaus.

1.2. Pasitenkinimas romantiniais santykiais ir jo sąsajos su kitais konstruktais

Santykių kokybė, suderinamumas, laimingumas ir sėkmingumas – visi šie terminai literatūroje gali būti naudojami kaip sinonimai pasitenkinimui romantiniais santykiais, tačiau taip pat jų naudojimas gali skirtis, priklausomai nuo požiūrio. Tarpasmeniniame požiūryje dėmesys atkreipiamas į draugystę, konfliktus, bendravimą ir linkstama prie santykių suderinamumo termino, o intraasmeniniame požiūryje pabrėžiama individuali partnerių nuomonė ir subjektyvus santykių vertinimas, todėl labiau priimtinas pasitenkinimo santykiais terminas (Fincham & Rogge, 2010). Taigi, šiame darbe bus naudojamas pasitenkinimo romantiniais santykiais terminas, kuris apibrėžiamas kaip subjektyvus romantinių santykių įvertinimas (Gerlach et al., 2018).

Įvairūs tyrimai atskleidžia pasitenkinimo romantiniais santykiais ir sociodemografinių veiksnių, tokių, kaip amžius, santykių trukmė ar lytis, ryšius, kurių rezultatai neretai skiriasi, priklausomai nuo atlikto tyrimo. Bühler ir Orth (2022) teigia, kad pasitenkinimas santykiais yra gana stabilus konstruktas, kurio stabilumas yra mažesnis tarp jaunų suaugusiųjų bei pirmaisiais santykių metais. Jauni suaugusieji išgyvena laikotarpį, kuriam būdingi socialiniai, emociniai, kognityviniai bei fiziniai pokyčiai, o juos taip pat lydi atsiskyrimas nuo tėvų, mokslų baigimas, įsitraukimas į darbo rinką bei romantiniai santykiai ar tėvystė (Booth et al., 2012). Todėl nenuostabu, jog būtent jauni

suaugusieji gali patirti pokyčius ir kalbant apie pasitenkinimą santykiais. Tačiau, bendrai, tyrimų, nagrinėjančių ryšį tarp pasitenkinimo romantiniais santykiais ir santykių trukmės bei respondentų amžiaus, rezultatai yra gana prieštaringi. Bühler ir kitų (2021) atliktoje metaanalizėje, kurioje buvo apžvelgti 165 tyrimai ir viso įtraukti 165039 respondentai, buvo nustatyta, jog pasitenkinimas santykiais sistemiškai mažėja nuo 20 iki 40 metų, pasiekia žemiausią tašką sulaukus 40 metų, tada vėl padidėja iki 65 metų ir tuomet pasiekia stabilumą. Žvelgiant į santykių trukmę, pasitenkinimas santykiais sumažėja per pirmuosius 10 santykių metų, pasiekia žemiausią tašką apie 10 metus, vėl padidėja iki 20 metų, o vėliau vėl sumažėja. Rezultatai, anot tyrimo autorių, nesiskiria tarp moterų ir vyrų. Tačiau Józefacka ir kitų (2023) atlikto tyrimo rezultatai atskleidė, jog santykių trukmė atrodo svarbi tik vyrams, gyvenantiems su savo partnere: santykių pradžioje jie labiau patenkinti santykiais, o vėliau jų pasitenkinimo lygis sumažėja. Na, o Lewandowski ir Schrage (2010) tyrime išvis nerasta statistiškai reikšmingų rezultatų, tiriant ryšį tarp pasitenkinimo romantiniais santykiais ir santykių trukmės, tiek tarp moterų, tiek tarp vyrų. Jackson ir kitų (2014) atliktoje metaanalizėje paaiškėjo, kad moterys vidutiniškai yra kiek mažiau patenkintos santuoka nei vyrai, tačiau bendras skirtumas labai mažas ir nėra reikšmingas. Statistiškai reikšmingas lyčių skirtumas rastas tik 21 klinikiniuose tyrimuose, atliktuose su asmenimis, besilankančiais porų terapijoje. Šiuose tyrimuose paaiškėjo, jog yra 51 procento tikimybė, kad moterys bus mažiau patenkintos santuoka nei vyrai. Tyrimo autoriai tokius rezultatus interpretuoja teigdami, jog dažniausiai santuokoje problemų atsiranda dėl žmonos nepasitenkinimo santykiais ir būtent moterys dažniau išreiškia poreikį lankytis pas psichologą ir inicijuoja skyrybas, tad gali būti, jog daugelis nepatenkintų santuoka moterų jau yra išsiskyrusios. Taip pat autoriai mini, jog moterys ir vyrai patiria skirtingus sunkumus, kurie panašiai gali paveikti pasitenkinimą santykiais, todėl rezultatai neklinikiniuose tyrimuose ir skiriasi nežymiai (Jackson et al., 2014). Taigi, pasitenkinimas romantiniais santykiais gali priklausyti nuo lyties, amžiaus ir santykių trukmės.

Žvelgiant į nevienareikšmius rezultatus, kurie gauti tiriant sąsajas tarp pasitenkinimo romantiniais santykiais ir sociodemografinių veiksnių, galima manyti, kad pasitenkinimas santykiais gali būti susijęs su kitais konstruktais, pavyzdžiui, asmenybės savybėmis ar įsitikinimais. Malouff ir kiti (2010) atliko metaanalizę, kurioje apžvelgta 19 tyrimų su 3848 respondentais iš įvairių šalių. Rezultatai parodė, jog keturi asmenybės bruožai turi reikšmingas sąsajas su pasitenkinimu romantiniais santykiais. Šie bruožai yra žemesnis neurotiškumas, aukštesnis sutarumas, aukštesnis sąmoningumas ir aukštesnis ekstravertiškumas. Taip pat tyrimas parodė, jog sąsajos tarp asmenybės savybių ir pasitenkinimo romantiniais santykiais reikšmingai nesiskyrė tarp vyrų ir moterų bei susituokusių ir nesusituokusių asmenų. Tyrimuose taip pat pastebimas ryšys tarp atjautos sau ir pasitenkinimo romantiniais santykiais. 209 poroms užpildžius anketą, Körner ir kitų (2024) tyrimo

rezultatai parodė, jog atjauta sau yra susijusi su didesniu pasitenkinimu romantiniais santykiais. Žmonės yra skirtingi ir turi įvairių su santykiais susijusių įsitikinimų, o jie taip pat gali turėti ryšį su pasitenkinimu romantiniais santykiais. Tikėjimas likimu apibūdina individų požiūrį, jog konkretiems romantiniams santykiams lemta įvykti, o tikėjimas augimu apibūdina individų požiūrį, kad santykių palaikymui svarbiausios yra pastangos (Knee, 1998). Du metus atliktame išilginiame tyrime, kuriame buvo tirta įsitikinimų apie santykius įtaka pasitenkinimui romantiniais santykiais ir kuriame dalyvavo 904 poros, buvo rasta, jog asmenys, stipriau tikintys likimu, pranešė apie didesnį pasitenkinimą santykiais jų pradžioje. Tačiau respondentai, kurie labiau tikėjo augimu, laikui bėgant patyrė lėtesnį pasitenkinimo santykiais mažėjimą. Atvirkščiai, didesnis pasitenkinimas santykiais taip pat rodė, kad laikui bėgant padidės tikėjimas augimu, bet ne tikėjimas likimu (Gander et al., 2024). Taigi, tam tikromis savybėmis ir įsitikinimais pasižymintys žmonės gali būti labiau patenkinti savo santykiais už tuos, kurie tų savybių ar įsitikinimų neturi.

Galima pastebėti, jog pasitenkinimas romantiniais santykiais gali būti siejamas su daugybe skirtingų aspektų, tad egzistuoja ir teorijos, kuriomis bandoma šį reiškinį paaiškinti. Remiantis Thibaut ir Kelley (1959) Socialinių mainų teorija, romantiniams santykiams būdingi elgesio mainai. Asmenys renkasi tokius santykius, kurie suteikia tam tikrus rezultatus – didesnę naudą ir mažesnes „išlaidas“ nei bet kurie kiti santykiai. Pasitenkinimui romantiniais santykiais taip pat yra svarbus palyginimo laipsnis, kuris turi „normatyvinę“ (visuomenėje egzistuojančios santykių normos) ir „kognityvinę“ (individualūs lūkesčiai, suformuoti patirčių) orientaciją. Taigi, žmonės vertina savo santykius lygindami jų rezultatus su savo lūkesčiais, o skirtumai tarp palyginimo laipsnių gali padėti paaiškinti, kodėl kai kurie žmonės yra patenkinti santykiais, kuriuos kiti gali laikyti prastais ir atvirkščiai, kodėl kai kurie individai yra nepatenkinti tokiais santykiais, kurie aplinkiniams atrodo geri (Sabatelli, 1988).

1.3. Pasitenkinimas seksualiniais santykiais ir jo sąsajos su kitais konstruktais

Pasitenkinimas seksualiniais santykiais tiek moterims, tiek vyrams, siejamas su bendra gerove, pasitenkinimu gyvenimu ir laime (Apt et al., 1996). Todėl svarbu suprasti, su kokiais veiksniais šis konstruktas gali būti susijęs bei kaip jį apibrėžti. Tai išsiaiškinti bandė Pascoal ir kiti (2014), atlikę teminę analizę, kurioje 449 moterys ir 311 vyrų raštu atsakė, kaip apibrėžtų seksualinį pasitenkinimą. Tyrimo dalyviai dažniausiai pabrėžė, jog pasitenkinimui seksualiniais santykiais svarbiausias yra abipusis malonumas. Kitas dažniausiai paminėtas veiksnys buvo seksualinių veiklų dažnumas. Galiausiai, buvo pastebėta, jog dauguma tyrimo dalyvių apibūdindami pasitenkinimą seksualiniais santykiais sutelkė dėmesį į teigiamus aspektus, pavyzdžiui, malonumą ar gerovę. Todėl, anot tyrimo autorių, pasitenkinimui seksualiniais santykiais svarbiau gali būti gaunamas atlygis, o ne kaina.

Pasitenkinimo seksualiniais santykiais ir jų dažnumo ryšys atskleidžiamas ir kituose tyrimuose. Brody ir Costa (2009) nustatė, jog poros, dažniau užsiimančios seksualiniais santykiais, jais yra labiau patenkintos. Smith ir kitų (2011) atliktos apklausos, su 4290 vyrais ir 4366 moterimis, rezultatai rodo, jog nors didelė dalis respondentų yra patenkinti savo seksualiniais santykiais, tie, kurie išreiškė nepasitenkinimą jais, taip pat yra nepatenkinti ir seksualinių santykių dažnumu. Seksualiniais santykiais nepatenkinti vyrai norėjo seksualinių santykių dažniau, o tarp nepatenkintų moterų tik du trečdaliai išreiškė tokį norą. Tačiau kito tyrimo gauti rezultatai yra priešingi ir tyrime nustatyta, jog moterims seksualinių santykių dažnumas yra labiau reikšmingas, nei vyrams (Velten & Margraf, 2017). Pascoal ir kiti (2014) pabrėžia, jog pasitenkinimui seksualiniais santykiais svarbus ne jų veiklų skaičius per tam tikrą laikotarpį, bet pusiausvyra tarp abiejų partnerių pageidaujamo seksualinių santykių dažnumo, tad tai yra individualu kiekvienai porai.

Pasitenkinimas seksualiniais santykiais ir seksualinis potraukis gali būti geresnis ne tik tarp žmonių, kurie dažniau užsiima seksualinėmis veiklomis, bet ir tarp tų, kurių seksualinis elgesys yra įvairesnis. Pavyzdžiui, dažniau užsiimama oraliniu seksu bei įvairesnėmis seksualinėmis veiklomis, tokiomis, kaip seksualinės nuotaikos sukūrimas ar bendravimas (Frederick et al., 2017). Greeley (1991) taip pat pastebėjo, kad aukštas pasitenkinimas seksualiniais santykiais būdingas poroms, užsiimančioms įvairesne seksualine veikla. Pavyzdžiui, ilgesnė įžanga prieš seksą, erotiškų apatinių drabužių dėvėjimas, vienas kito nurenginėjimas, užsiėmimas seksualine veikla labiau neįprastose vietose (viešbučiuose, duše ar kitoje, ne namų, aplinkoje).

Poroje pasitenkinimas seksualiniais santykiais gali priklausyti ir nuo santykių trukmės. Moterų ir vyrų seksualinis aktyvumas bei seksualinis pasitenkinimas mažėja, ilgėjant santykių trukmei, tačiau tik moterų seksualinis potraukis taip pat mažėja kartu su šiais kintamaisiais (Klusmann, 2002). Schmiedeberg ir Schröder (2016) analizuoti išilginio tyrimo rezultatai šiek tiek skiriasi. Jie atskleidė, jog pasitenkinimas seksualiniais santykiais aukščiausias yra pirmųjų santykių metų antrojoje pusėje, o nuo antrųjų santykių metų reikšmingai mažėja. Šie rezultatai, anot autorių, yra priešingi ankstesniems tyrimams, kuriuose buvo nustatytos tik linijinės (neigiamos arba teigiamos) santykių trukmės tendencijos. Kitame tyrime nustatyta, kad vidutinio ir vyresnio amžiaus vyrai, kurių santykiai trunka 6 ir daugiau metų, yra labiau nepatenkinti savo lytinių santykių dažnumu nei jaunesni (16–24 metų amžiaus) vaikinai, o panašių skirtumų tarp moterų nepastebėta (Smith et al., 2011). Šio tyrimo autoriai teigia, jog vyrų seksualiniai poreikiai nėra patenkinti, nes jų seksualinis potraukis su laiku nemažėja, priešingai, nei moterų. Žvelgiant iš evoliucinės perspektyvos, moterims seksualinis potraukis santykių eigoje gali sumažėti dėl užmegzto ryšio su partneriu, tačiau vyrams šis potraukis išlieka dėl giminės pratęsimo poreikio (Buss, 2005). Kitas galimas paaiškinimas gali būti seksualinį gyvenimą užvaldžiusi monotonija ir rutina (Levine, 2002). Klusmann (2002) teigia, jog seksualinių

santykių retėjimas, ilgėjant santykių trukmei, nestebina, nes ilgalaikėse partnerystėse rutina yra neišvengiama, tačiau visgi neaišku, kodėl būtent rutina gali turėti neigiamą poveikį seksualiniam pasitenkinimui, kai tuo tarpu daugelyje kitų gyvenimo sričių ji nevaidina panašaus vaidmens, ir kodėl turėtų paveikti moteris labiau nei vyrus. Taigi, jei moters seksualinis potraukis mažėja ilgėjant santykių trukmei, o vyro išlieka pastovus, abu partneriai gali suvokti šį neatitikimą ir dėl to poroje gali sumažėti seksualinis pasitenkinimas (Schmiedeberg & Schröder, 2016).

Poros su amžiumi vis rečiau užsiima seksualiniais santykiais, patiria malonumą jų metu ir eksperimentuoja (Greeley, 1991). Amžiaus ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais ryšį įrodo daugelis tyrimų. Anot Smith ir kitų (2011), daugiau vyresnių vyrų nei moterų atliktame tyrime pranešė apie visišką pasitenkinimą seksualiniais santykiais. Autorių teigimu, gali būti daug paaiškinimų, kodėl moterys su amžiumi tampa vis mažiau patenkintos seksualiniais santykiais. Viena iš galimybių yra ta, kad moters partneris gali būti vyresnis, o jam senstant ir vis labiau linkstant į vyriškus seksualinius sunkumus bei prastesnę sveikatą, gali sumažėti jo gebėjimas patenkinti ją seksualiai (Smith et al., 2011). Kitame tyrime nustatyta, kad jaunesnės moterys apskritai linkusios geriau vertinti savo seksualinius santykius, nei vyresnės moterys (Deeks & Mccabe, 2001). Taip gali būti dėl to, kad menopauzė, kuri atsiranda moterims amžėjant, gali sumažinti seksualinį potraukį ir susijaudinimą dėl hormoninių pokyčių, taip pat egzistuoja įrodymai, kad moterys po menopauzės praneša apie prastesnį pasitenkinimą seksualiniais santykiais (Genazzani et al., 2007). Tai, kad vyresnių moterų pasitenkinimas seksualiniais santykiais yra prastesnis nei vyrų, taip pat koreliuoja su mažesniu moterų orgazmo lygiu, lyginant su vyrų (Liu, 2003). Taigi, tiek tarpasmeniniai, tiek biologiniai veiksniai gali daryti įtaką su amžiumi mažėjančiam pasitenkinimui seksualiniais santykiais.

1.4. Kūno vaizdo, pasitenkinimo romantiniais santykiais ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais ryšys

1.4.1. Kūno vaizdo ryšys su pasitenkinimu romantiniais santykiais

Įrodyta, kad pasitenkinimą savo kūnu formuoja ne tik tėvai, socialinė aplinka, psichologinės savybės, žiniasklaida, bet ir romantiniai partneriai (Herbozo & Thompson, 2006). Pasak Tylka ir Wood-Barcalow (2015), kai žmogus suvokia, kad romantinio partnerio yra vertinamas ne tik dėl fizinių savybių ir jaučia, kad jo kūnas yra priimamas toks, koks yra, jis tampa mažiau jautrus savo kūno pokyčiams bei svoriui ir gali būti linkęs labiau rūpintis savo kūnu. Individai, labiau patenkinti savo santuoka, išreiškia didesnį pasitenkinimą savo kūnu, ir atvirkščiai (Shaheen et al., 2016). Tyrime išanalizavus įvairius kūno vaizdo kintamuosius, nustatyta, kad kūno sportiškumo įvertinimas ir pasitenkinimas tam tikra kūno sritimi teigiamai koreliuoja su pasitenkinimu santuoka, o išvaizdos vertinimas ir subjektyvus svoris – neigiamai, kas, anot autorių, leidžia manyti, kad žmonės retai

vertina ir galvoja apie savo išvaizdą, kai yra labiau patenkinti savo santuoka. Atlikto tyrimo autoriai šiuos rezultatus paaiškina taip, kad pasitenkinimas santykiais gali veikti tarsi apsauginis veiksnys nuo sociokultūrinio spaudimo idealiam kūnui, tad santuoka gali būti tiek rizikos, tiek apsauginis veiksnys asmens fizinei ir psichikos sveikatai (Shaheen et al., 2016).

Kūno vaizdo ir romantinių santykių ryšys reikšmingas tiek vyrams, tiek moterims, tačiau tik moterims pasitikėjimas partneriu ir pavydas yra stipriai susiję su pasitenkinimu savo kūnu (Ambwani & Strauss, 2007). Anot autorių, gali būti, jog moterų susirūpinimas dėl savo kūno formos ir svorio, jas verčia suabejoti jų partnerių ištikimybe ir tuomet moterys gali atrankiai ieškoti apgaudinėjimo įrodymų, pavyzdžiui, flirto, taip pačios kurstydamos pavydą ir ardydamos pasitikėjimą. Autoriai teigia, jog moterys, nepatenkintos savo kūnu, gali turėti žemą pasitikėjimą savimi, tad nesaugiai jaučiasi romantiniuose santykiuose. Tačiau pasitenkinimui romantiniais santykiais svarbus gali būti ne tik asmenų pasitenkinimas savo išvaizda, bet ir jų partnerių požiūris į jų kūną. Paap ir Gardner (2011) atlikto tyrimo išvados rodo, kad asmenys patiria pasitenkinimą santykiais, kai yra patenkinti savo partnerio kūnu ir suvokia, kad jų partneris taip pat jaučiasi patenkintas santykiais. Labiausiai stebina tai, kad respondentai, kurie yra nepatenkinti savo kūnu, mano, kad jų partneriai yra mažiau patenkinti santykiais. Respondentai vyrai išreiškė didesnį nepasitenkinimą savo partnerių kūnu nei moterys. Tai, anot tyrimo autorių, rodo, kad vyrai daugiau dėmesio skiria patrauklumui, kurio pagrindinis elementas yra kūno vaizdas. Tokias išvadas papildo ir kito tyrimo rezultatai. Savo kūnu nepatenkinti asmenys mano, kad jų partneriai taip pat vertina jų kūną neigiamai, nepaisant tikrųjų partnerių jausmų, o suvoktas partnerio nepasitenkinimas respondento kūnu susijęs su nepasitenkinimu romantiniais santykiais (Lee, 2016). Taigi, tiek pačio individo kūno vaizdas, tiek jo partnerio požiūris į kūną gali būti susijęs su abiejų partnerių pasitenkinimu romantiniais santykiais.

1.4.2. Kūno vaizdo ryšys su pasitenkinimu seksualiniais santykiais

Asmenys, kurie yra nepatenkinti savo kūnu, dažniau vengia lytinių santykių. La Rocque ir Cioe (2011) atliko tyrimą su 362 anketą užpildžiusiais studentais. Tyrimo rezultatai parodė, kad žmonės, kurie yra nepatenkinti savo kūnu ir suteikia didesnę reikšmę išvaizdai yra labiau linkę vengti seksualinės veiklos, nei tie, kurių kūno vaizdas yra pozityvesnis. Vengiant seksualinės veiklos, neigiamas požiūris į savo kūną išliks, nes, anot tyrimo autorių, nebus patirčių, galinčių šį požiūrį pakeisti. Anot Woertman ir Van den Brink (2012), su kūno vaizdu susijusi baimė ir nerimas seksualinių santykių metu skatina žmones vengti sekso. Taigi, remiantis atliktų tyrimų rezultatais, galima matyti, jog kūno vaizdo ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais ryšys gali būti abipusis ir susidaro ciklišKas procesas.

Daugelyje kūno vaizdo ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais sąsajų tyrimų yra lyginami moterų ir vyrų patyrimai. Tačiau rezultatai, pabrėžiantys skirtumus tarp lyčių, yra prieštaringi. Træen

ir kiti (2016) teigia, jog kūno vaizdas yra reikšmingai susijęs su seksualiniu pasitenkinimu, ypač moterims. Tačiau Milhausen ir kitų (2015) tyrimo rezultatai priešingi – kūno vaizdas susijęs su seksualiniu pasitenkinimu tik vyrams. Remiantis Fredrickson ir Roberts (1997) kūno sudaiktinimo teorija, per stipriai susitelkę į išorinius savo kūno aspektus, pavyzdžiui, kaip atrodo mūsų kūnas, prasčiau suvokiame vidinius fizinius pojūčius, pavyzdžiui, kas yra malonu. Moterims kūno sudaiktinimas, kūno gėda ir kūno sekimas susiję su savimone seksualinių santykių metu. Tai reiškia, jog moterys, kurios bendrai yra susirūpinusios tuo, kaip jų kūnas atrodo aplinkiniams, savo kūnu bus susirūpinusios ir sekso metu (Steer & Tiggemann, 2008). Panašios sąsajos rastos ir kitame tyrime, kurio rezultatai parodė, kad tiek moterų, tiek vyrų kūno gėdos ir mažesnio seksualinio susijaudinimo ryšį veikia savimonė. Tačiau moterų kūno gėda gali būti didesnė, nes, anot tyrimo autorių, jos galvoja, kad seksualiniams partneriams fizinis patrauklumas yra svarbesnis, nei joms (Sanchez & Kiefer, 2007). Taigi, nors dauguma tyrimų akcentuoja moterų kūno vaizdo ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais ryšį, egzistuoja ir priešingų rezultatų, todėl iki galo nėra aišku, kaip minėtas ryšys pasireiškia tarp lyčių.

1.4.3. Pasitenkinimo romantiniais santykiais ryšys su pasitenkinimu seksualiniais santykiais

Asmenys, esantys romantiniuose santykiuose, kuriais yra patenkinti, gerai vertina ir kitas savo santykių sritis, pavyzdžiui, seksualinį pasitenkinimą (Milhausen et al., 2015). Sprecher (2002) išilginio tyrimo metu nustatė, kad poros, kurios buvo labiau patenkintos seksualiniais santykiais, taip pat išreiškė pasitenkinimą romantiniais santykiais bei labiau pasižymėjo santykių stabilumu, meile ir įsipareigojimu vienas kitam. Józefacka ir kiti (2023) teigia, kad ankstesniuose santykių etapuose pasitenkinimas seksualiniais santykiais yra labiausiai susijęs su pasitenkinimu romantiniais santykiais tiek vyrams, tiek moterims. Tačiau vėlesniuose santykių etapuose, kai partneriai gyvena kartu, artumo jausmas moterims tampa svarbesniu veiksniu, nors seksualinis pasitenkinimas ir toliau išlieka svarbus, o vyrams ir toliau pasitenkinimas seksualiniais santykiais išlieka labiausiai susijęs su pasitenkinimu romantiniais santykiais. Prie pasitenkinimo romantiniais bei seksualiniais santykiais gali prisidėti ir kūno vaizdas. Seksas poroms gali suteikti galimybę užsiimti smagia ir jaudinančia veikla bei kartu išbandyti naujoves. Tačiau jei nepasitenkinimas kūnu sukelia seksualinį nerimą, o dėl jo sumažėja noras seksualiai eksperimentuoti, tai gali paskatinti nepasitenkinimą romantiniais santykiais (Bowsfield, 2017).

Intymumas taip pat yra svarbus pasitenkinimui romantiniais santykiais. Yoo ir kitų (2014) atliktame tyrime buvo nustatyta, kad seksualinio pasitenkinimo įtaka emociniam intymumui yra reikšminga tiek vyrų, tiek moterų imtyje, o emocinis intymumas neturi reikšmingos įtakos seksualiniam pasitenkinimui. Šiame tyrime vyrai savo pasitenkinimą romantiniais santykiais įvertino geriau, kai jų žmonos buvo labiau patenkintos seksualiniais santykiais, tačiau vyrų seksualinis

pasitenkinimas nebuvo susijęs su moterų pasitenkinimu romantiniais santykiais. Gauti rezultatai, anot autorių, gali reikšti, kad moterys ir vyrai yra linkę sutelkti dėmesį į skirtingus partnerių intymumo aspektus. Taigi, moterų seksualinis pasitenkinimas gali būti labai svarbus vyrų pasitenkinimui romantiniais santykiais, o taip gali būti todėl, kad buvimas geru seksualiniu partneriu yra vienas svarbiausių vyrų santykių tikslų (Yoo et al., 2014).

Apibendrinus apžvelgtą mokslinę literatūrą, galima teigti, kad kūno vaizdas, pasitenkinimas romantiniais santykiais ir pasitenkinimas seksualiniais santykiais yra reikšmingai susiję tarpusavyje ir svarbūs žmogaus gerovei. Tačiau dėl tyrimų trūkumo Lietuvoje ir nevienareikšmių rezultatų kituose tyrimuose, ši tema išlieka aktuali.

1.5. Tyrimo tikslas ir uždaviniai

Šio tyrimo tikslas – ištirti ryšį tarp pasitenkinimo savo kūnu, pasitenkinimo romantiniais santykiais ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais bei įvertinti skirtumus tarp moterų ir vyrų.

Atsižvelgiant į tai, šiame darbe siekiama įvykdyti tokius uždavinius:

1. Palyginti moterų ir vyrų pasitenkinimą savo kūnu, pasitenkinimą romantiniais santykiais ir pasitenkinimą seksualiniais santykiais.
2. Nustatyti pasitenkinimo savo kūnu ir pasitenkinimo romantiniais santykiais ryšį.
3. Nustatyti pasitenkinimo savo kūnu ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais ryšį.
4. Nustatyti pasitenkinimo romantiniais santykiais ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais ryšį.
5. Nustatyti, ar egzistuoja skirtumai tarp moterų ir vyrų pasitenkinimo savo kūnu ir pasitenkinimo romantiniais bei seksualiniais santykiais ryšio.
6. Nustatyti, ar egzistuoja skirtumai tarp moterų ir vyrų pasitenkinimo romantiniais santykiais ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais ryšio.

2. TYRIMO METODIKA

2.1. Tyrimo dalyviai

Tyrimo anketą užpildė 202 respondentai, iš kurių 2 nebuvo įtraukti į rezultatų analizę, nes pažymėjo, jog anketos pildymo metu neturi romantinio partnerio. Iš 200 atrinktų respondentų, visi tyrimo metu pažymėjo, kad yra romantiniuose santykiuose. 158 (79%) tyrimo dalyvės buvo moterys ir 42 (21%) vyrai. Respondentų amžius svyravo nuo 18 iki 30 metų (M = 23,6; SD = 2,83), o santykių trukmė su partneriu svyravo nuo 3 mėnesių iki 9 metų (M = 2,8; SD = 27,93).

Tyrimo dalyviai buvo atrinkti netikimybinės patogiosios atrankos būdu, pasidalinant elektronine anketos versija per socialinių tinklų platformas „Facebook“, „Instagram“, „Linkedin“ bei išsiuntus kvietimą Vilniaus universiteto bendruomenei elektroniniu paštu. Tokia atrankos procedūra pasirinkta dėl riboto laiko bei kitų resursų, reikalingų tikimybinės atrankos procedūrai.

2.2. Tyrimo instrumentai

Anketoje buvo pateikti sociodemografiniai klausimai apie buvimą romantiniuose santykiuose, lytį, amžių ir romantinių santykių trukmę. Jie pateikti 2 priede. Taip pat anketoje buvo panaudoti trys instrumentai, iš kurių pirmasis buvo skirtas matuoti kūno vaizdui, antrasis – pasitenkinimui romantiniais santykiais ir trečiasis – pasitenkinimui seksualiniais santykiais.

Kūno vaizdui vertinti buvo naudotas Kūno formos klausimynas (angl. *Body Shape Questionnaire (BSQ-34)*) (Cooper et al., 1986). 2006 metais klausimyną į lietuvių kalbą išvertė A. Miškinytė. Klausimyną sudaro 34 teiginiai (pavyzdžiui, „Mąstei apie savo kūno išvaizdą, kai Tau būdavo nuobodu“), turintys 6 atsakymų pasirinkimo variantus, leidžiančius įvertinti, kiek pateiktas teiginys tinka tyrimo dalyviui (1 – niekada, 2 – retai, 3 – kartais, 4 – dažnai, 5 – labai dažnai, 6 – visada). Instrumentas buvo sukurtas naudoti moterims, tačiau neseniai patvirtinti 9, 12 ir 25 teiginių gramatinių formuluočių pakeitimai, leidžiantys šį instrumentą naudoti ir vyrų imtyje, atsižvelgiant į didėjantį vyrų valgymo sutrikimų ir kūno vaizdo problemų paplitimą. Klausimyno balai sumuojami. Didesnė suma reiškia didesnį nepasitenkinimą kūnu. Galimas klausimyno surinktų balų intervalas yra nuo 34 iki 204 balų. Klausimynas pasižymi geromis psichometrinėmis charakteristikomis. Cronbach‘o alfa originaliame tyrime lygi 0,97 (Cooper et al., 1986). Šiame tyrime Cronbach‘o alfa taip pat yra lygi 0,97. Iš autorių buvo gautas leidimas naudoti klausimyną tyrimui.

Pasitenkinimui romantiniais santykiais vertinti buvo naudotas Porų pasitenkinimo indeksas (angl. *Couples Satisfaction Index (CSI-16)*) (Funk & Rogge, 2007). Tai yra instrumentas, sudarytas iš klausimų bei teiginių, skirtų įvertinti susituokusių, kartu gyvenančių bei susitikinėjančių porų pasitenkinimą santykiais. Šiame tyrime naudota 16 teiginių ir klausimų sutrumpinta instrumento versija (teiginio pavyzdys: „Mano ir mano partnerio(-ės) santykiai yra stiprūs“, klausimo pavyzdys: „Kiek tavo partneris(-ė) patenkina tavo poreikius?“). Teiginius respondentai turi įvertinti Likerto

skalėje nuo 0 iki 5, kai 0 – visiškai netiesa, 1 – šiek tiek tiesa, 2 – iš dalies tiesa, 3 – daugiausiai tiesa, 4 – beveik visiškai tiesa, 5 – visiškai tiesa. O atsakant į klausimus taip pat galimi 6 atsakymų pasirinkimo variantai Likerto skalėje, kur 0 – nei kiek, 1 – truputį, 2 – pakankamai, 3 – daugiausiai, 4 – beveik visiškai, 5 – visiškai. Instrumento teiginių bei klausimų balai sumuojami. Galima surinkti nuo 0 iki 80 balų. Aukštesnis įvertis reiškia didesnį pasitenkinimą santykiais. Originaliame tyrime Cronbach'o alfa lygi 0,98 (Funk & Rogge, 2007), o šiame tyrime – 0,97. Instrumentas yra viešai prieinamas internete, o autoriai leidžia jį naudoti tyrimo tikslais be atskiro jų sutikimo.

Pasitenkinimui seksualiniais santykiais vertinti buvo naudota Naujoji pasitenkinimo seksualiniais santykiais skalė (angl. *The New Sexual Satisfaction Scale (NSSS-S)*) (Štulhofer et al., 2008). Skalė yra skirta matuoti pasitenkinimui seksualiniais santykiais, nepriklausomai nuo respondentų lyties, seksualinės orientacijos ar santykių statuso. Šiame tyrime naudota sutrumpinta 12 teiginių skalės versija NSSS-S (teiginių pavyzdžiai: „mano orgazmų kokybė", „mano nuotaika po seksualinio pobūdžio veiklos"). Kiekvienas teiginys gali būti įvertinamas 5 balų Likerto skalėje, kur 1 - visiškai nepatenkintas, 2 - mažai patenkintas, 3 - vidutiniškai patenkintas, 4 - labai patenkintas, 5 - visiškai patenkintas. Skalės teiginių balai sumuojami. Aukštesnis įvertis reiškia didesnį pasitenkinimą seksualiniais santykiais. Viso galima surinkti nuo 12 iki 60 balų. Originaliame tyrime Cronbach'o alfa lygi 0,94 – 0,96 (Štulhofer et al., 2008), o šiame tyrime – 0,92. Elektroniniu paštu susisiekus su autoriumi A. Štulhofer, buvo gautas leidimas skalę naudoti tyrime ir versti į lietuvių kalbą. 2018 metais skalė į lietuvių kalbą buvo išversta K. Naujalytės, tad susisiekus buvo gautas leidimas naudoti vertimą šiame tyrime.

2.3. Tyrimo eiga

Kūno vaizdo ryšiui su pasitenkinimu romantiniais ir seksualiniais santykiais tirti buvo pasirinkta koreliacinio tyrimo strategija. Porų pasitenkinimo indeksas nebuvo adaptuotas Lietuvoje, todėl pirmiausia jis buvo išverstas į lietuvių kalbą, bendradarbiaujant su vertėja ir konsultuojantis su darbo vadovu. Tuomet buvo sudaryta tyrimo anketa, naudojantis „Google Forms". Sukurta anketa buvo nusiųsta penkiems asmenims ir atliktas bandomasis tyrimas, siekiant patikrinti anketos klausimų suprantamumą ir pastebėti galimas klaidas. Įsitikinus, jog respondentams klausimai aiškūs, o klaidų nepastebėta, anketa buvo pasidalinta socialinių tinklų platformose bei elektroniniu paštu. Anketoje buvo nurodyta, jog pildymas turėtų užtrukti iki 15 minučių, tačiau pildymo laikas ribojamas nebuvo. Prieš pradėdami anketos pildymą, respondentai buvo supažindinti su tyrimo tema bei informuoti apie anonimiškumo ir konfidencialumo užtikrinimą, o kreipimosi gale buvo nurodyta, kokiu elektroniniu paštu jie gali kreiptis kilus klausimams. Kreipimasis į tyrimo dalyvius pateiktas 1 priede.

2.4. Duomenų analizė

Tyrimo duomenų apdorojimas ir statistinė analizė buvo atliekama IBM SPSS Statistics 21 programine įranga. Iš pradžių buvo skaičiuojama aprašomoji statistika (vidurkiai ir standartiniai nuokrypiai) bei skalių patikimumas vidinio suderintumo būdu (Cronbach α). Buvo patikrintas tyrimo duomenų normalumo pasiskirstymas – atliktas Shapiro-Wilk testas, kurio koeficientai pateikti 3 priede, Kolmogorov – Smirnov testas, atsižvelgta į histogramą bei asimetrijos (skewness) ir ekscesо (kurtosis) rodiklius ir gauta, jog tyrimo duomenys yra pasiskirstę normaliai, vertinant Kūno formos klausimyną, tačiau nenormaliai, vertinant Porų pasitenkinimo indeksą ir Naująją pasitenkinimo seksualiniais santykiais skalę. Ryšių tarp kintamųjų nustatymui buvo taikyta Spearman koreliacija. Koreliacijų efekto dydis interpretuotas remiantis Cohen (1988). Skirtingų grupių vidurkių palyginimui taikytas Mann-Whitney U testas bei nepriklausomų imčių T testas.

3. REZULTATAI

3.1. Skirtumai tarp moterų ir vyrų kūno vaizdo, pasitenkinimo romantiniais santykiais ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais

Pirmasis darbo uždavinys buvo nustatyti ir palyginti moterų ir vyrų pasitenkinimą savo kūnu, pasitenkinimą romantiniais santykiais ir pasitenkinimą seksualiniais santykiais. Siekiant atsakyti į uždavinį buvo pasitelktas nepriklausomų imčių T testas kūno vaizdo palyginimui ir Mann-Whitney U testas pasitenkinimo romantiniais bei seksualiniais santykiais palyginimui. Rezultatai pateikti 1 ir 2 lentelėse. Gauti rezultatai parodė, jog moterų Kūno formos klausimyno įverčių vidurkiai yra statistiškai reikšmingai aukštesni už vyrų, tačiau tarp moterų ir vyrų pasitenkinimo romantiniais bei seksualiniais santykiais instrumentų įverčių vidurkių statistiškai reikšmingų skirtumų nėra. Tai reiškia, jog moterys savo kūnu yra labiau nepatenkintos už vyrus, tačiau tiek moterys, tiek vyrai yra panašiai patenkinti romantiniais bei seksualiniais santykiais.

1 lentelė. *Moterų ir vyrų nepasitenkinimo kūnu įverčių vidurkių palyginimas*

	Moterys (n = 158)	Vyrai (n = 42)			
	M (SD)	*M (SD)*	*t*	*df*	*p*
Nepasitenkinimas savo kūnu	106,83 (40,59)	74,38 (32,48)	-4,78	198	**0,000**

Pastaba: *M* – vidurkis, *SD* – standartiniai nuokrypiai. Statistiškai reikšmingi skirtumai pažymėti paryškintu šriftu.

2 lentelė. *Moterų ir vyrų pasitenkinimo romantiniais santykiais ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais įverčių vidurkių palyginimas*

	Moterys (n = 158)		Vyrai (n = 42)				
	M (SD)	*Vidurkinis rangas*	*M (SD)*	*Vidurkinis rangas*	*U*	*Z*	*p*
Pasitenkinimas romantiniais santykiais	63,62 (15,17)	97,25	65,71 (15,24)	112,74	2804	-1,54	0,123
Pasitenkinimas seksualiniais santykiais	46,89 (9,63)	100,68	46,69 (9,99)	99,82	3289,5	-0,09	0,932

Pastaba: *M* – vidurkis, *SD* – standartiniai nuokrypiai.

3.2.Kūno vaizdo, pasitenkinimo romantiniais santykiais ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais ryšys

Antruoju darbo uždaviniu buvo siekta nustatyti ryšį tarp pasitenkinimo savo kūnu ir pasitenkinimo romantiniais santykiais. Siekiant atsakyti į uždavinį buvo apskaičiuota Spearman

koreliacija tarp Kūno formos klausimyno ir Porų pasitenkinimo indekso rezultatų. Gauti rezultatai pateikti 3 lentelėje. Nustatyta, jog tarp Kūno formos klausimyno ir Porų pasitenkinimo indekso rezultatų egzistuoja neigiama, statistiškai reikšminga ir silpna koreliacija (*rs* = - 0,21, *p* = 0,003). Tai reiškia, jog kuo labiau respondentai nepatenkinti savo kūnu, tuo labiau nepatenkinti ir romantiniais santykiais.

Trečias darbo uždavinys buvo nustatyti ryšį tarp pasitenkinimo savo kūnu ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais. Siekiant nustatyti minėtą ryšį, buvo apskaičiuota Spearman koreliacija tarp Kūno formos klausimyno ir Naujosios pasitenkinimo seksualiniais santykiais skalės rezultatų. Gauti rezultatai pateikti 3 lentelėje. Nustatyta, jog tarp Kūno formos klausimyno ir Naujosios pasitenkinimo seksualiniais santykiais skalės įverčių egzistuoja neigiama, statistiškai reikšminga ir silpna koreliacija (*rs* = - 0,22, *p* = 0,002). Gauti rezultatai parodo, kad kuo labiau respondentai nepatenkinti savo kūnu, tuo labiau jie nepatenkinti ir seksualiniais santykiais.

Ketvirtuoju darbo uždaviniu siekiant nustatyti ryšį tarp pasitenkinimo romantiniais santykiais ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais, buvo apskaičiuota Spearman koreliacija tarp Porų pasitenkinimo indekso ir Naujosios pasitenkinimo seksualiniais santykiais skalės rezultatų. Gauti rezultatai pateikti 3 lentelėje. Nustatyta, jog tarp Porų pasitenkinimo indekso ir Naujosios pasitenkinimo seksualiniais santykiais skalės rezultatų egzistuoja teigiama, statistiškai reikšminga ir stipri koreliacija (*rs* = 0,50, *p* < 0,001). Tai rodo, jog kuo labiau respondentai yra patenkinti savo romantiniais santykiais, tuo labiau jie patenkinti ir seksualiniais santykiais.

3 lentelė. *Sąsajos tarp nepasitenkinimo kūnu, pasitenkinimo romantiniais santykiais ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais*

	Nepasitenkinimas savo kūnu	Pasitenkinimas romantiniais santykiais	Pasitenkinimas seksualiniais santykiais
Nepasitenkinimas savo kūnu	-		
Pasitenkinimas romantiniais santykiais	-0,21*	-	
Pasitenkinimas seksualiniais santykiais	-0,22*	0,50**	-

Pastaba: * *p* < 0,05; ** *p* < 0,001

3.3. Moterų ir vyrų skirtumai tarp kūno vaizdo, pasitenkinimo romantiniais santykiais ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais ryšio

Penktasis darbo uždavinys buvo skirtas nustatyti, ar egzistuoja skirtumai tarp moterų ir vyrų pasitenkinimo savo kūnu ir pasitenkinimo romantiniais bei seksualiniais santykiais ryšio. Siekiant

atsakyti į uždavinį buvo apskaičiuota Spearman koreliacija atskirai tiek moterims, tiek vyrams, tarp Kūno formos klausimyno ir Porų pasitenkinimo indekso bei Naujosios pasitenkinimo seksualiniais santykiais skalės rezultatų. Rezultatai pateikti 4 lentelėje. Lyginant moterų ir vyrų pasitenkinimo kūnu ir pasitenkinimo romantiniais santykiais instrumentų įverčių koreliacijas, buvo nustatyta, jog moterų imtyje tarp konstruktų koreliacija yra neigiama, statistiškai reikšminga ir silpna (rs = - 0,19, p = 0,018), o vyrų imtyje statistiškai reikšmingo ryšio tarp konstruktų nerasta (rs = - 0,22, p = 0,161). Tai reiškia, jog moterims pasitenkinimas kūnu ir pasitenkinimas romantiniais santykiais yra susijęs, o vyrams – ne. Tačiau, lyginant moterų ir vyrų pasitenkinimo kūnu ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais instrumentų įverčių koreliacijas, nustatyta, jog moterų imtyje koreliacija tarp konstruktų yra neigiama, statistiškai reikšminga ir silpna (rs = - 0,17, p = 0,036), o vyrų imtyje – neigiama, statistiškai reikšminga ir stipri (rs = - 0,53, p < 0,001). Tai reiškia, jog vyrams ryšys tarp pasitenkinimo kūnu ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais yra stipresnis nei moterims.

4 lentelė. *Moterų ir vyrų nepasitenkinimo kūnu ryšys su pasitenkinimu romantiniais santykiais ir pasitenkinimu seksualiniais santykiais*

	Nepasitenkinimas savo kūnu	
	Moterys	Vyrai
Pasitenkinimas romantiniais santykiais	-0,19*	-0.22
Pasitenkinimas seksualiniais santykiais	-0,17*	-0,53**

Pastaba: * p < 0,05 ** p < 0,001

Paskutinis, šeštasis, darbo uždavinys buvo skirtas nustatyti, ar egzistuoja skirtumai tarp moterų ir vyrų pasitenkinimo romantiniais santykiais ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais ryšio. Siekiant atsakyti į šį uždavinį buvo apskaičiuota Spearman koreliacija atskirai tiek moterims, tiek vyrams, tarp Porų pasitenkinimo indekso ir Naujosios pasitenkinimo seksualiniais santykiais skalės įverčių. Gauti rezultatai pateikti 5 lentelėje. Lyginant moterų ir vyrų pasitenkinimo romantiniais santykiais ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais instrumentų įverčių koreliacijas, nustatyta, jog moterų imtyje koreliacija tarp konstruktų yra teigiama, statistiškai reikšminga ir vidutinio stiprumo (rs = 0,43, p < 0,001), o vyrų imtyje – teigiama, statistiškai reikšminga ir stipri (rs = 0,74, p < 0,001). Tai reiškia, jog vyrams pasitenkinimas romantiniais ir seksualiniais santykiais yra susijęs labiau, nei moterims.

5 lentelė. *Moterų ir vyrų pasitenkinimo romantiniais santykiais ryšys su pasitenkinimu seksualiniais santykiais*

	Pasitenkinimas romantiniais santykiais	
	Moterys	Vyrai
Pasitenkinimas seksualiniais santykiais	0,43**	0,74**

Pastaba: ** $p < 0{,}001$

4. REZULTATŲ APTARIMAS

Šiame tyrime siekta išsiaiškinti, kaip susiję pasitenkinimas savo kūnu, pasitenkinimas romantiniais santykiais ir pasitenkinimas seksualiniais santykiais ir kokie skirtumai egzistuoja tarp lyčių, lyginant šiuos tris konstruktus bei ryšius tarp jų. Toliau pateikiami ir plačiau apžvelgiami gauti rezultatai kitų mokslinių tyrimų kontekste, aptariami tyrimo ribotumai ir galimos tolesnių tyrimų kryptys.

Pirmasis darbo uždavinys buvo nustatyti ir palyginti moterų ir vyrų pasitenkinimą savo kūnu, pasitenkinimą romantiniais santykiais ir pasitenkinimą seksualiniais santykiais. Gauti rezultatai parodė, jog moterys savo kūnu yra labiau nepatenkintos nei vyrai. Šio tyrimo rezultatai sutampa su didžiosios dalies tyrėjų gautais rezultatais (Quittkat et al., 2019; Paap & Gardner, 2011; Markey et al., 2001). Quittkat ir kiti (2019) atliko tyrimą, kuriame buvo vertintas ir analizuojamas nepasitenkinimas kūnu, išvaizdos svarba ir valandų per dieną bei metų skaičius, kuriuos respondentai skirtų idealios išvaizdos pasiekimui. Tyrime buvo atsižvelgta į lyties ir amžiaus skirtumus. Nepaisant to, jog šio darbo rezultatai sutampa su minėto tyrimo rezultatais, autoriai taip pat pastebėjo, jog moterys skiria daugiau laiko idealiai išvaizdai pasiekti nei vyrai. Remiantis Fredrickson ir Roberts (1997) kūno sudaiktinimo teorija, sociokultūrinės normos, susijusios su fizine išvaizda, daro įtaką tam, kad moterys internalizuoja stebėtojo perspektyvą kaip pagrindinį požiūrį į savo kūną. Vakarietiškose kultūrose sociokultūrinės normos perteikiamos per žiniasklaidą ar tarpasmeninius santykius ir labiau pabrėžia išvaizdos svarbą moterims nei vyrams (Mellor et al., 2010). O, pasak Gualdi-Russo ir kitų (2022), moterų norą atitikti žiniasklaidoje egzistuojančius lieknumo standartus gali paveikti ir įsitikinimas, kad vyrams lieknas kūnas yra patrauklesnis. Tačiau, nepaisant moterų ir vyrų pasitenkinimo kūnu skirtumų, šiame tyrime rasta, kad tiek vyrai, tiek moterys jaučia panašų pasitenkinimą romantiniais ir seksualiniais santykiais. Šie rezultatai sutampa su daugeliu tyrimų, taip pat nepažyminčių skirtumų tarp lyčių (Kurdek, 2005). Skirtumai tyrime gali neegzistuoti, nes moterys ir vyrai susiduria su skirtingais sunkumais, kurie gali panašiai paveikti pasitenkinimą santykiais ir neretai yra susiję su lyčių vaidmenimis (Jackson et al., 2014).

Antrasis darbo uždavinys buvo nustatyti ryšį tarp pasitenkinimo savo kūnu ir pasitenkinimo romantiniais santykiais. Gauti rezultatai parodė, jog žmonės, kurie yra labiau nepatenkinti savo kūnu, taip pat yra labiau nepatenkinti ir savo romantiniais santykiais. Šie rezultatai sutampa su daugumos kitų tyrimų rezultatais (Krisher, 2020). Lee (2016) teigimu, asmenys, nepatenkinti savo kūnu, yra labiau linkę projektuoti nepasitenkinimą savo romantiniam partneriui, nepaisant tikrųjų partnerio jausmų. Šie suvokiami partnerio išvaizdos vertinimai, kurie dažniausiai neatitinka realybės, yra susiję su nepasitenkinimu seksualiniais santykiais, o tai gali daryti įtaką ir nepasitenkinimui romantiniais santykiais. Taip pat randamos sąsajos tarp kūno vaizdo ir pasitikėjimo bei palaikymo santykiuose –

pasitenkinimas kūnu siejamas su didesniu pasitikėjimu partneriu ir stipresniu partnerio palaikymu (Juarez & Pritchard, 2012). O šie du veiksniai yra susiję su pasitenkinimu romantiniais santykiais (Overall et al., 2010; Fitzpatrick & Lafontaine, 2017). Swami ir kiti (2009) nustatė, kad žmonės linkę vertinti savo partnerius kaip daug patrauklesnius už save. Anot autorių, toks partnerio vertinimas gali padėti sumažinti nepasitenkinimą savo kūnu bei teigiamai veikti pasitenkinimą romantiniais santykiais, nes yra tarsi apsauginis veiksnys nuo neigiamo požiūrio į partnerį.

Trečiuoju darbo uždaviniu buvo siekta nustatyti ryšį tarp pasitenkinimo savo kūnu ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais. Gauti rezultatai parodė, jog žmonės, kurie yra labiau nepatenkinti savo kūnu, taip pat yra labiau nepatenkinti ir savo seksualiniais santykiais, ir atvirkščiai. Tokią tendenciją galima matyti ir daugelyje kitų tyrimų (Van den Brink et al., 2018). Pasak Horvath ir kitų (2020), pasitenkinimas savo kūnu daro įtaką pasitenkinimui seksualiniais santykiais, o atlikto tyrimo metu tyrėjai taip pat išsiaiškino, jog kūno vaizdas susijęs su sekso metu patiriamu orgazmu – asmenys, kurie yra mažiau patenkinti savo kūnu, susiduria su daugiau problemų, patiriant orgazmą lytinių santykių metu. Kitas galimas paaiškinimas, kodėl kūno vaizdas gali būti susijęs su pasitenkinimu seksualiniais santykiais, yra, jog lytinių santykių metu, nepatenkinti savo kūnu žmonės gali nerimauti galvodami, ar yra pakankamai patrauklūs savo partneriams bei kaip partneriai vertina jų kūną (Bowsfield, 2017). La Rocque ir Cioe (2011) tyrimo rezultatai parodė, jog nepasitenkinimas kūnu susijęs su seksualinės veiklos vengimu. Kadangi vengiant lytinių santykių jie vyksta rečiau, galima daryti prielaidą, jog pasitenkinimas seksualiniais santykiais bus prastesnis, atsižvelgiant į tai, jog seksualinių veiklų dažnumas yra respondentų vertinamas kaip svarbus veiksnys pasitenkinimui seksualiniais santykiais (Brody & Costa, 2009). Taip pat asmenys, nepatenkinti savo kūnu, save suvokia kaip nepatrauklius, nes mano, jog neatitinka visuomenėje egzistuojančių seksualumo standartų. Tai gali paskatinti juos vengti sekso, o jo metu jausti diskomfortą. Diskomfortas intymiose situacijose gali turėti įtakos seksualinės patirties suvokimui ar net slopinti seksualinį susijaudinimą (La Rocque & Cioe, 2011).

Ketvirtasis darbo uždavinys buvo nustatyti ryšį tarp pasitenkinimo romantiniais santykiais ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais. Gauti rezultatai parodė, jog žmonės, kurie yra labiau nepatenkinti savo romantiniais santykiais, taip pat yra labiau nepatenkinti ir savo seksualiniais santykiais bei atvirkščiai. Didžioji dalis tyrimų patvirtina tokius rezultatus (Fallis et al., 2016). Józefacka ir kiti (2023) teigia, kad ankstesniuose santykių etapuose pasitenkinimas seksualiniais santykiais yra labiausiai susijęs su pasitenkinimu romantiniais santykiais veiksnys tiek vyrams, tiek moterims. O bendravimas gali būti sąsajos tarp šių dviejų konstruktų mediatorius. Mark ir Jozkowski (2013) teigia, kad ryšiui tarp pasitenkinimo romantiniais ir seksualiniais santykiais yra svarbus tiek seksualinio, tiek neseksualinio pobūdžio bendravimas tarp partnerių. Taigi, partneriai, kurie daugiau

ir geriau komunikuoja tarpusavyje, yra labiau patenkinti tiek romantiniais, tiek seksualiniais santykiais.

Penktas darbo uždavinys buvo nustatyti, ar egzistuoja skirtumai tarp moterų ir vyrų pasitenkinimo savo kūnu ir pasitenkinimo romantiniais bei seksualiniais santykiais ryšio. Gauti rezultatai parodė, jog moterims pasitenkinimas kūnu ir pasitenkinimas romantiniais santykiais yra susiję, o vyrams – ne. Nors egzistuoja keletas tyrimų, su kurių gautais rezultatais sutampa šio tyrimo rezultatai (Shaheen et al., 2016). Visgi daugelyje tyrimų rezultatai yra priešingi šio tyrimo rezultatams ir skirtumų tarp moterų ir vyrų nepastebėta (Lee, 2016; Ambwani & Strauss, 2007). Meltzer ir McNulty (2010) teigia, kad moterims, nepatenkintoms savo kūnu, gali rečiau pasireikšti santykius palaikantis elgesys, todėl gali sumažėti pasitenkinimas savo santykiais. Šiame tyrime gautus rezultatus dar galima interpretuoti taip, jog moterys gali jausti didesnį spaudimą siekti idealaus kūno vaizdo, nes mano, kad jų kūnas yra skirtas vyrų patenkinimui (Shaheen et al., 2017), tad romantiniuose santykiuose moterys gali siekti teigiamo partnerio įvertinimo ir jei jo negauna, tikėtina, kad lieka nepatenkintos tiek pačiais santykiais, tiek savo kūnu. Vyrų imtyje ryšio tarp pasitenkinimo kūnu ir pasitenkinimo romantiniais santykiais šiame tyrime nerasta, tačiau rezultatai parodė, kad vyrams ryšys tarp pasitenkinimo kūnu ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais yra stipresnis nei moterims. Toks rezultatas sutampa su Milhausen ir kitų (2015) atlikto tyrimo rezultatais. Socialiniai kūno vaizdo aspektai gali daryti įtaką vyrų tarpasmeniniam funkcionavimui – nerimas dėl socialinio išvaizdos priėmimo gali būti susijęs su nepasitenkinimu seksualiniais santykiais (Davison & McCabe, 2005), o Goins ir kiti (2012) atskleidė ryšį tarp vyrų pasitenkinimo savo kūnu ir jų pačių bei jų partnerių suvokiamo aukšto seksualinio intymumo lygio.

Paskutinis, šeštasis, darbo uždavinys buvo skirtas nustatyti, ar egzistuoja skirtumai tarp moterų ir vyrų pasitenkinimo romantiniais santykiais ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais ryšio. Gauti rezultatai parodė, jog vyrams ryšys tarp pasitenkinimo romantiniais santykiais ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais yra stipresnis nei moterims. Panašūs rezultatai gauti ir Sprecher (2002) tyrime. Tyrimo autorė teigia, kad vyrai dažniau nei moterys, vertindami bendrą savo santykių kokybę, svarbiausiu aspektu laiko pasitenkinimą seksualiniais santykiais. Taip pat tyrime buvo išsiaiškinta, jog pasitenkinimas seksualiniais santykiais susijęs su tikimybe, kad vyrai nutrauks santykius su partnere, o pasitenkinimas romantiniais santykiais su išsiskyrimo tikimybe buvo susijęs moterų imtyje. Kitame tyrime pastebėtas ryšys tarp intymumo patyrimo ir pasitenkinimo santuoka, o gauti rezultatai atskleidė, kad vyrai yra mažiau patenkinti seksualinio intymumo patyrimu nei moterys (Greeff & Malherbe, 2001). Tačiau egzistuoja ir priešingų rezultatų. Yeh ir kiti (2006) teigia, kad nors seksas ir gali turėti skirtingą reikšmę moterims ir vyrams, tačiau atliktame tyrime skirtumų tarp pasitenkinimo romantiniais ir seksualiniais santykiais nebuvo pastebėta.

Šis tyrimas turi keletą ribotumų. Pirmiausia, tyrimo duomenys buvo surinkti patogiosios atrankos būdu, tad tyrimo dalyvių imtis nėra reprezentatyvi. Antra, tyrime naudoto Kūno formos klausimyno didžioji dalis teiginių yra orientuota į kūno vaizdą, susijusį su lieknumu. Tačiau žmonės gali būti nepatenkinti savo kūnu ne tik dėl to, jog nesijaučia pakankamai liekni. Todėl gauti rezultatai gali neatspindėti tyrimo dalyvių, kurie yra nepatenkinti savo kūnu dėl kitų priežasčių. Trečia, tyrime neišskirti šeimyninės padėties aspektai (santuoka bei vaikų turėjimas), kurie gali daryti įtaką analizuotiems konstruktams. Ketvirta, didžioji dalis tyrimo dalyvių buvo moterys, tad skirtumai tarp lyčių geriau atsispindėtų didesnėje imtyje, kurioje abiejų lyčių tyrimo dalyvių skaičius būtų panašus.

Nepaisant minėtų ribotumų, šiame tyrime gauti rezultatai gali būti naudingi tolesniems tyrimams. Būtų galima tęsti kūno vaizdo ir pasitenkinimo romantiniais bei seksualiniais santykiais sąsajų tyrimus su didesnėmis imtimis, naudojant instrumentus, kuriuose plačiau vertinamas kūno vaizdas. Taip pat ateityje gali būti nagrinėjami ne tik minėtų kintamųjų ryšiai, bet ir jų priežastys, nes galima pastebėti trūkumą tyrimų, aiškinančių ryšių tarp konstruktų priežastingumą. Galiausiai, tyrimo rezultatai gali būti vertingi konsultuojantiems psichologams. Konsultantai, dirbdami su poromis, gali atsižvelgti į individualius moterų ir vyrų skirtumus bei analizuoti, kaip kūno vaizdas susijęs su pasitenkinimu santykiais.

IŠVADOS

1. Moterys yra labiau nepatenkintos savo kūnu, nei vyrai.
2. Pasitenkinimas savo kūnu yra teigiamai susijęs su pasitenkinimu romantiniais santykiais. Kuo didesnis pasitenkinimas savo kūnu, tuo didesnis pasitenkinimas romantiniais santykiais.
3. Pasitenkinimas savo kūnu yra teigiamai susijęs su pasitenkinimu seksualiniais santykiais. Kuo didesnis pasitenkinimas savo kūnu, tuo didesnis pasitenkinimas seksualiniais santykiais.
4. Pasitenkinimas romantiniais santykiais yra teigiamai susijęs su pasitenkinimu seksualiniais santykiais. Kuo didesnis pasitenkinimas romantiniais santykiais, tuo didesnis pasitenkinimas seksualiniais santykiais.
5. Pasitenkinimas savo kūnu siejasi su pasitenkinimu romantiniais santykiais tik moterims.
6. Pasitenkinimo seksualiniais santykiais ryšys su pasitenkinimu savo kūnu ir pasitenkinimu romantiniais santykiais yra stipresnis vyrams nei moterims.

LITERATŪRA

Ambwani, S., & Strauss, J. (2007). Love thyself before loving others? A qualitative and quantitative analysis of gender differences in body image and romantic love. *Sex Roles*, *56*, 13-21. https://doi.org/10.1007/s11199-006-9143-7

Apt, C., Hurlbert, D. F., Pierce, A. P., & White, L. C. (1996). Relationship satisfaction, sexual characteristics and the psychosocial well-being of women. *Canadian Journal of Human Sexuality*. Paimta iš: https://psycnet.apa.org/record/1997-02985-005

Buss, D. M. (Ed.). (2005). *The handbook of evolutionary psychology*. John Wiley & Sons. Paimta iš: https://psycnet.apa.org/record/2005-08200-000

Booth, A., Brown, S. L., Landale, N. S., Manning, W. D., & McHale, S. M. (Eds.). (2012). *Early adulthood in a family context (Vol. 2)*. Springer Science & Business Media. https://doi.org/10.1007/978-1-4614-1436-0

Bowsfield, M. L. (2017). Body image and sexual satisfaction in mixed-sex couples: The mediating role of sexual anxiety. Paimta iš: https://summit.sfu.ca/item/17705

Brody, S., & Costa, R. M. (2009). Satisfaction (sexual, life, relationship, and mental health) is associated directly with penile–vaginal intercourse, but inversely with other sexual behavior frequencies. *The journal of sexual medicine*, *6*(7), 1947-1954. https://doi.org/10.1111/j.1743-6109.2009.01303.x

Bühler, J. L., Krauss, S., & Orth, U. (2021). Development of relationship satisfaction across the life span: A systematic review and meta-analysis. *Psychological Bulletin*, *147*(10), 1012. https://doi.org/10.1037/bul0000342

Bühler, J. L., & Orth, U. (2022). Rank-order stability of relationship satisfaction: A meta-analysis of longitudinal studies. *Journal of Personality and Social Psychology*, *123*(5), 1138. https://doi.org/10.1037/pspp0000430

Cash, T. F. (2002). Beyond traits: Assessing body image states. *Body image: A handbook of theory, research, and clinical practice*, 163-170.

Chen, J., Liu, K., Zhang, J., Liu, S., Wang, Y., Cao, R., ... & Fu, L. (2023). Parental pressure on child body image, BMI, body image dissatisfaction associated with eating disorders: A path analysis. https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-2687357/v1

Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences 2nd ed.(Hillsdale, NJ: L. Erlbaum Associates). Paimta iš: https://www.utstat.toronto.edu/~brunner/oldclass/378f16/readings/CohenPower.pdf

Davison, T. E., & McCabe, M. P. (2005). Relationships between men's and women's body image and their psychological, social, and sexual functioning. *Sex roles*, *52*, 463-475. https://doi.org/10.1007/s11199-005-3712-z

Deeks, A. A., & McCabe, M. P. (2001). Sexual function and the menopausal woman: The importance of age and partner's sexual functioning. *Journal of Sex Research*, *38*(3), 219-225. https://doi.org/10.1080/00224490109552090

Dion, K., Berscheid, E., & Walster, E. (1972). What is beautiful is good. *Journal of personality and social psychology*, *24*(3), 285. https://doi.org/10.1037/h0033731

Fallis, E. E., Rehman, U. S., Woody, E. Z., & Purdon, C. (2016). The longitudinal association of relationship satisfaction and sexual satisfaction in long-term relationships. *Journal of Family Psychology*, *30*(7), 822. https://doi.org/10.1037/fam0000205

Fincham, F. D., & Rogge, R. (2010). Understanding relationship quality: Theoretical challenges and new tools for assessment. *Journal of Family Theory & Review*, *2*(4), 227-242. https://doi.org/10.1111/j.1756-2589.2010.00059.x

Fitzpatrick, J., & Lafontaine, M. F. (2017). Attachment, trust, and satisfaction in relationships: Investigating actor, partner, and mediating effects. *Personal Relationships*, *24*(3), 640-662. https://doi.org/10.1111/pere.12203

Frederick, D. A., Lever, J., Gillespie, B. J., & Garcia, J. R. (2017). What keeps passion alive? Sexual satisfaction is associated with sexual communication, mood setting, sexual variety, oral sex, orgasm, and sex frequency in a national US study. *The Journal of Sex Research*, *54*(2), 186-201. https://doi.org/10.1080/00224499.2015.1137854

Fredrickson, B. L., & Roberts, T. A. (1997). Objectification theory: Toward understanding women's lived experiences and mental health risks. *Psychology of women quarterly*, *21*(2), 173-206. https://doi.org/10.1111/j.1471-6402.1997.tb00108.x

Gander, F., Uhlich, M., Traut, A. C., Saameli, M. A., Bühler, J. L., Weidmann, R., & Grob, A. (2024). The role of relationship beliefs in predicting levels and changes of relationship satisfaction. *European Journal of Personality*, 08902070241240029. https://doi.org/10.1177/08902070241240029

Genazzani, A. R., Gambacciani, M., & Simoncini, T. (2007). Menopause and aging, quality of life and sexuality: International menopause society expert workshop 1–4 December 2006, Pisa, Italy. *Climacteric*, *10*(2), 88-96. https://doi.org/10.1080/13697130701297760

Gerlach, T. M., Driebe, J. C., & Reinhard, S. K. (2018). Personality and romantic relationship satisfaction. In *Springer eBooks* (pp. 1–8). https://doi.org/10.1007/978-3-319-28099-8_718-1

Goins, L. B., Markey, C. N., & Gillen, M. M. (2012). Understanding men's body image in the context of their romantic relationships. *American journal of men's health*, *6*(3), 240-248. https://doi.org/10.1177/1557988311431007

Goldsmith, K. M., & Byers, E. S. (2016). Perceived impact of body feedback from romantic partners on young adults' body image and sexual well-being. *Body Image*, *17*, 161-170. https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2016.03.008

Graham, J. M., Diebels, K. J., & Barnow, Z. B. (2011). The reliability of relationship satisfaction: a reliability generalization meta-analysis. *Journal of family psychology*, *25*(1), 39. https://doi.org/10.1037/a0022441

Greeff, A. P., & Malherbe, H. L. (2001). Intimacy and marital satisfaction in spouses. *Journal of Sex & Marital Therapy*, *27*(3), 247–257. https://doi.org/10.1080/009262301750257100

Greeley, A. M. (1991). Faithful attraction: discovering intimacy, love, and fidelity in american marriage. A Tor Book, New York.

Gualdi-Russo, E., Rinaldo, N., Masotti, S., Bramanti, B., & Zaccagni, L. (2022). Sex differences in body image perception and ideals: analysis of possible determinants. *International journal of environmental research and public health*, *19*(5), 2745. https://doi.org/10.3390/ijerph19052745

Herbozo, S., & Thompson, J. K. (2006). Appearance-related commentary, body image, and self-esteem: Does the distress associated with the commentary matter?. *Body image*, *3*(3), 255-262. https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2006.04.001

Holt-Lunstad, J., Birmingham, W., & Jones, B. Q. (2008). Is there something unique about marriage? The relative impact of marital status, relationship quality, and network social support on ambulatory blood pressure and mental health. *Annals of behavioral medicine*, *35*(2), 239-244. https://doi.org/10.1007/s12160-008-9018-y

Horvath, Z., Smith, B. H., Sal, D., Hevesi, K., & Rowland, D. L. (2020). Body image, orgasmic response, and sexual relationship satisfaction: Understanding relationships and establishing typologies based on body image satisfaction. *Sexual medicine*, *8*(4), 740-751. https://doi.org/10.1016/j.esxm.2020.06.008

Jackson, J. B., Miller, R. B., Oka, M., & Henry, R. G. (2014). Gender differences in marital satisfaction: A meta-analysis. Journal of marriage and family, 76(1), 105-129. https://doi.org/10.1111/jomf.12077

Jones, D. C. (2012). Body image: Peer influences. In *Encyclopedia of body image and human appearance* (pp. 257-263). Academic Press. https://doi.org/10.1016/B978-0-12-384925-0.00042-0

Józefacka, N. M., Szpakiewicz, E., Lech, D., Guzowski, K., & Kania, G. (2023). What Matters in a Relationship—Age, Sexual Satisfaction, Relationship Length, and Interpersonal Closeness as

Predictors of Relationship Satisfaction in Young Adults. International Journal of Environmental Research and Public Health, 20(5), 4103. https://doi.org/10.3390/ijerph20054103

Juarez, L., & Pritchard, M. (2012). Body dissatisfaction: Commitment, support, and trust in romantic relationships. *Journal of Human Behavior in the Social Environment*, *22*(2), 188-200. https://doi.org/10.1080/10911359.2012.647478

Kearney-Cooke, A., & Tieger, D. (2015). Body Image Disturbance and the Development of Eating Disorders. *The Wiley Handbook of Eating Disorders*, 283–296. https://doi.org/10.1002/9781118574089.ch22

Klusmann, D. (2002). Sexual motivation and the duration of partnership. *Archives of sexual behavior*, *31*, 275-287. https://doi.org/10.1023/A:1015205020769

Knee, C. R. (1998). Implicit theories of relationships: Assessment and prediction of romantic relationship initiation, coping, and longevity. *Journal of Personality and Social Psychology*, *74*(2), 360. https://doi.org/10.1037/0022-3514.74.2.360

Krisher, H. (2020). The association between body image, sexual satisfaction, and relationship satisfaction in adults. Paimta iš: https://digitalcommons.wku.edu/theses/3229

Kurdek, L. A. (2005). Gender and marital satisfaction early in marriage: A growth curve approach. *Journal of marriage and family*, *67*(1), 68-84. https://doi.org/10.1111/j.0022-2445.2005.00006.x

Körner, R., Tandler, N., Petersen, L. E., & Schütz, A. (2024). Is caring for oneself relevant to happy relationship functioning? Exploring associations between self-compassion and romantic relationship satisfaction in actors and partners. Personal Relationships. https://doi.org/10.1111/pere.12535

La Rocque, C. L., & Cioe, J. (2011). An evaluation of the relationship between body image and sexual avoidance. *Journal of sex research*, *48*(4), 397-408. https://doi.org/10.1080/00224499.2010.499522

Lawrance, K. A., & Byers, E. S. (1995). Sexual satisfaction in long-term heterosexual relationships: The interpersonal exchange model of sexual satisfaction. *Personal relationships*, *2*(4), 267-285. https://doi.org/10.1111/j.1475-6811.1995.tb00092.x

Lee, C. E. (2016). Body image and relationship satisfaction among couples: The role of perceived partner appearance evaluations and sexual satisfaction. Paimta iš: https://scholar.uwindsor.ca/etd/5836

Levine, S. B. (2002). Reexploring the concept of sexual desire. *Journal of Sex &Marital Therapy*, *28*(1), 39-51. https://doi.org/10.1080/009262302317251007

Lewandowski, K., & Schrage, T. (2010). A comparison of relationship satisfaction and sexual satisfaction in short-term and long-term relationships. *Journal of undergraduate Research*, *13*, 1-4.

Paimta iš: https://www.uwlax.edu/globalassets/offices-services/urc/jur-online/pdf/2010/lewandowski-schrage.psy.pdf

Liu, C. (2003). Does quality of marital sex decline with duration?. *Archives of Sexual Behavior*, *32*, 55-60. https://doi.org/10.1023/A:1021893329377

Malouff, J. M., Thorsteinsson, E. B., Schutte, N. S., Bhullar, N., & Rooke, S. E. (2010). The five-factor model of personality and relationship satisfaction of intimate partners: A meta-analysis. *Journal of Research in Personality*, *44*(1), 124-127. https://doi.org/10.1016/j.jrp.2009.09.004

Mark, K. P., & Jozkowski, K. N. (2013). The Mediating Role of Sexual and Nonsexual Communication Between Relationship and Sexual Satisfaction in a Sample of College-Age Heterosexual Couples. *Journal of Sex & Marital Therapy*, *39*(5), 410–427. https://doi.org/10.1080/0092623X.2011.644652

Markey, C. N., Markey, P. M., & Birch, L. L. (2001). Interpersonal predictors of dieting practices among married couples. *Journal of Family Psychology*, *15*(3), 464. https://doi.org/10.1037/0893-3200.15.3.464

Mellor, D., Fuller-Tyszkiewicz, M., McCabe, M. P., & Ricciardelli, L. A. (2010). Body image and self-esteem across age and gender: A short-term longitudinal study. *Sex roles*, *63*, 672-681. https://doi.org/10.1007/s11199-010-9813-3

Meltzer, A. L., & McNulty, J. K. (2010). Body image and marital satisfaction: evidence for the mediating role of sexual frequency and sexual satisfaction. *Journal of Family Psychology*, *24*(2), 156. https://doi.org/10.1037/a0019063

Milhausen, R. R., Buchholz, A. C., Opperman, E. A., & Benson, L. E. (2015). Relationships between body image, body composition, sexual functioning, and sexual satisfaction among heterosexual young adults. *Archives of sexual behavior*, *44*, 1621-1633. https://doi.org/10.1007/s10508-014-0328-9

Miškinytė, A., & Bagdonas, A. (2010). Jaunų suaugusiųjų požiūrio į savo kūną sąsajos su demografiniais rodikliais. *Psichologija*, *42*, 85-100. https://doi.org/10.15388/Psichol.2010.0.2569

Mond, J., Mitchison, D., Latner, J., Hay, P., Owen, C., & Rodgers, B. (2013). Quality of life impairment associated with body dissatisfaction in a general population sample of women. *BMC Public Health*, *13*, 1-11. https://doi.org/10.1186/1471-2458-13-920

Murnen, S. K., & Don, B. P. (2012). Body image and gender roles. *Encyclopedia of body image and human appearance*, *1*, 128-134. https://doi.org/10.1016/B978-0-12-384925-0.00019-5

Overall, N. C., Fletcher, G. J., & Simpson, J. A. (2010). Helping each other grow: Romantic partner support, self-improvement, and relationship quality. *Personality and social psychology bulletin*, *36*(11), 1496-1513. https://doi.org/10.1177/0146167210383045

Paap, C. E., & Gardner, R. M. (2011). Body image disturbance and relationship satisfaction among college students. *Personality and Individual Differences*, *51*(6), 715-719. https://doi.org/10.1016/j.paid.2011.06.019

Pascoal, P. M., Narciso, I. D. S. B., & Pereira, N. M. (2014). What is sexual satisfaction? Thematic analysis of lay people's definitions. *Journal of sex research*, *51*(1), 22-30. https://doi.org/10.1080/00224499.2013.815149

Pecini, C., Di Bernardo, G. A., Crapolicchio, E., Vezzali, L., & Andrighetto, L. (2023). Body shame in 7–12-year-old girls and boys: the role of parental attention to children's appearance. *Sex Roles*, *89*(1), 82-95. https://doi.org/10.1007/s11199-023-01385-7

Quittkat, H. L., Hartmann, A. S., Düsing, R., Buhlmann, U., & Vocks, S. (2019). Body dissatisfaction, importance of appearance, and body appreciation in men and women over the lifespan. *Frontiers in psychiatry*, *10*, 484829. https://doi.org/10.3389/fpsyt.2019.00864

Rodgers, R. (2012). Body image: Familial influences. In *Encyclopedia of body image and human appearance* (pp. 219-225). Academic Press. https://doi.org/10.1016/B978-0-12-384925-0.00040-7

Sabatelli, R. M. (1988). Exploring relationship satisfaction: A social exchange perspective on the interdependence between theory, research, and practice. *Family Relations*, 217-222. https://doi.org/10.2307/584323

Sanchez, D. T., & Kiefer, A. K. (2007). Body concerns in and out of the bedroom: Implications for sexual pleasure and problems. *Archives of sexual behavior*, *36*, 808-820. https://doi.org/10.1007/s10508-007-9205-0

Schmiedeberg, C., & Schröder, J. (2016). Does sexual satisfaction change with relationship duration?. *Archives of sexual behavior*, *45*(1), 99-107. https://doi.org/10.1007/s10508-015-0587-0

Shaheen, A., Ali, U., Kumar, H., & Makhija, P. M. (2016). Association between body image and marital satisfaction in married adults. *Journal of Basic and Applied Sciences*, *12*, 420-425. https://doi.org/10.6000/1927-5129.2016.12.65

Shaheen, A., Kumar, H., Ali, U., & Rasool, I. (2017). Body Mass Index as a Predictor of Marital Satisfaction in Married Adults. *Journal of the Liaquat university of medical and health sciences*, *16*(4), 228-232. https://doi.org/10.22442/jlumhs.171640539

Smith, A., Lyons, A., Ferris, J., Richters, J., Pitts, M., Shelley, J., & Simpson, J. M. (2011). Sexual and relationship satisfaction among heterosexual men and women: The importance of desired

frequency of sex. *Journal of sex & marital therapy*, *37*(2), 104-115. https://doi.org/10.1080/0092623X.2011.560531

Sprecher, S. (2002). Sexual satisfaction in premarital relationships: Associations with satisfaction, love, commitment, and stability. *Journal of sex research*, *39*(3), 190-196. https://doi.org/10.1080/00224490209552141

Steer, A., & Tiggemann, M. (2008). The role of self-objectification in women's sexual functioning. *Journal of Social and Clinical Psychology*, *27*(3), 205-225. https://doi.org/10.1521/jscp.2008.27.3.205

Swami, V., Stieger, S., Haubner, T., Voracek, M., & Furnham, A. (2009). Evaluating the physical attractiveness of oneself and one's romantic partner: Individual and relationship correlates of the love-is-blind bias. *Journal of Individual Differences*, *30*(1), 35-43. https://doi.org/10.1027/1614-0001.30.1.35

Thibaut, J. W., & Kelley, H. H. (1959). *The social psychology of groups*. John Wiley. https://doi.org/10.4324/9781315135007

Tiggemann, M., Martins, Y., & Churchett, L. (2008). Beyond muscles: Unexplored parts of men's body image. *Journal of health psychology*, *13*(8), 1163-1172. https://doi.org/10.1177/1359105308095971

Tomas-Aragones, L., & Marron, S. E. (2016). Body image and body dysmorphic concerns. *Acta derm.-venereol.*, (ART-2016-96126). https://doi.org/10.2340/00015555-2368

Træen, B., Markovic, A., & Kvalem, I. L. (2016). Sexual satisfaction and body image: A cross-sectional study among Norwegian young adults. *Sexual and Relationship Therapy*, *31*(2), 123-137. https://doi.org/10.1080/14681994.2015.1131815

Tylka, T. L., & Wood-Barcalow, N. L. (2015). What is and what is not positive body image? Conceptual foundations and construct definition. *Body image*, *14*, 118-129. https://doi.org/10.1016/j.bodyim.2015.04.001

Van den Brink, F., Vollmann, M., Smeets, M. A., Hessen, D. J., & Woertman, L. (2018). Relationships between body image, sexual satisfaction, and relationship quality in romantic couples. *Journal of Family Psychology*, *32*(4), 466. https://doi.org/10.1037/fam0000407

Velten, J., & Margraf, J. (2017). Satisfaction guaranteed? How individual, partner, and relationship factors impact sexual satisfaction within partnerships. *PloS one*, *12*(2), e0172855. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0172855

Woertman, L., & Van den Brink, F. (2012). Body image and female sexual functioning and behavior: A review. *Journal of sex research*, *49*(2-3), 184-211. https://doi.org/10.1080/00224499.2012.658586

Yeh, H. C., Lorenz, F. O., Wickrama, K. A. S., Conger, R. D., & Elder Jr, G. H. (2006). Relationships among sexual satisfaction, marital quality, and marital instability at midlife. *Journal of family psychology*, *20*(2), 339. https://doi.org/10.1037/0893-3200.20.2.339

Yoo, H., Bartle-Haring, S., Day, R. D., & Gangamma, R. (2014). Couple communication, emotional and sexual intimacy, and relationship satisfaction. *Journal of sex & marital therapy*, *40*(4), 275-293. https://doi.org/10.1080/0092623X.2012.751072

Zurbriggen, E. L., Collins, R. L., Lamb, S., Roberts, T. A., Tolman, D. L., & Ward, L. M. (2007). APA task force on the sexualization of girls. *American Psychological Association*. Paimta iš: https://sociologyinfocus.com/files/pi/women/programs/girls/report-full.pdf

PRIEDAI

1 priedas. Kreipimasis į tyrimo dalyvius

Sveiki,

Esu Vilniaus Universiteto 4 kurso psichologijos studentė Marta Lapukaitė ir rašau bakalauro darbą, kurio tikslas ištirti ryšį tarp kūno vaizdo, pasitenkinimo romantiniais santykiais ir pasitenkinimo seksualiniais santykiais.

Jei esate pilnametis asmuo, kuris šiuo metu yra romantiniuose santykiuose, kviečiu užpildyti šią anketą ir taip prisidėti prie mano tyrimo.

Jūsų pateikti atsakymai darbe bus pristatyti tik apibendrintai. Atsakymus matysiu tik aš ir negalėsiu Jūsų identifikuoti, tad anonimiškumą užtikrinu.

Prašau nuoširdžiai atsakyti į visus klausimus ir noriu informuoti, jog persigalvojus anketos pildymą galite nutraukti bet kuriuo metu. Pildydami užtruksite iki 15 min. Į šiuos klausimus nėra teisingų ar klaidingų atsakymų, svarbiausios yra nuoširdžios Jūsų patirtys.

Iš anksto dėkoju už skirtą laiką ir atsakymus!

Jei turite klausimų, su manimi galite susisiekti elektroniniu paštu marta.lapukaite@fsf.stud.vu.lt

2 priedas. Sociodemografiniai anketos klausimai

1. Ar šiuo metu esi romantiniuose santykiuose?

- Taip
- Ne (jei pasirinkai šį variantą, prašau toliau anketos nebepildyti)

2. Kiek laiko trunka tavo romantiniai santykiai? (mėnesiais)

3. Tavo amžius (metais)

4. Tavo lytis

- Vyras
- Moteris
- Kita

3 priedas. Shapiro-Wilk testo rezultatai tyrimo instrumentams

	Statistika	*p*
Kūno formos klausimynas	0,958	< 0,001
Porų pasitenkinimo indeksas	0,866	< 0,001
Naujoji pasitenkinimo seksualiniais santykiais skalė	0,930	< 0,001

Pastaba: $p < 0,05$ yra statistiškai reikšmingas nuokrypis nuo normaliojo pasiskirstymo.